

Útvarpið

Eg vil við hesum taka fullt undir við Martin Fjalstein, sum í sínum greinum fortelur, hvussu avbera goður okkara útvarpstjóri er.

Eg kom fyrst at kenna henda framúrskarandi bláa og ímótómomandi mann fyrri umleið tveimum, trimum árum síðani. Hetta var, tá eg gjordi mær ætlanir um at sleppa at arbeiða í útvarpinum. Eg sendi eina umsókn inn, men fekk ongantið nakað svar. Árið eftir royndi eg aftur, men heldur ikki hesaferð eydnaðist tað. Men so hitti eg Niels Juel Arge beint áðrenn næst seinastu ólavseku, og hesa-

ferð sá út til at fara at bera til. Jú, min sann, um eg ikki bleiv biðin um at foyra at koma at tala við útvarpstjóran einar tveir, triggjar mánaðir seinni. Eg so gjordi. Tá ið eg so hitti stjóran segði hann seg ikki hava stundir til at práta við meg — men eg kundi royna aftur seinni — um einar tveir, triggjar mánaðir. Sjálvandi skilti eg hetta fullvæl, tí ein maður, sum okkara útvarpstjóri kann ikki hava stundir til alt. Tað er jú so nógv at takast við í varpinum.

Frálíkar sendingar

Sendingar útvarpsins eru sera goðar. T.d. um nakað spennandi hendir her á landi ella í útheimi-

num, so er tað so sera væl umarbeitt, at vit fáa goðar stundir til at gita okkum til datt, um hetta hendir ein hós-dag. Tí so fáa vit alt so væl forklárað, ið vit hava hugsað um í nakrar dagar, tá mívikan kemur. Hon loysir allar spurningar og fortelur okkum um hópín av hendingum. Hetta er óført.

Útvarpið er so upplýsandi í allar mátar, at tað er púra burtur úr vón og viti, sum onkur nasadjarvur hevur skotið upp, at hava ein tíma hvørt ella annaðhvørt kveld, har útvarpið kundi lært okkum eitt sindur um djóralívið her á landi. Nei, teir hava týðningarmiklari spurningar at stríðast við.

Fyri langari tíð síðani hitti eg ein mann, sum helt tað vera lægið, at tað varð nokað honum at hava eina sending við Jimi Hendrix í sambandi við, at hesin júst tá var deyður. Men hetta varð á onkran hátt nokað honum, av teiri orsök m.a., at hetta varð reklaða fyrri plátur-nar hjá Jimi Hendrix. Púra rætt. Soleiðis skal tað vera. Tað er eingin orsök til, at plátuselj-ar skulu gera seg ríkar upp á ókeypis reklamu í varpinum. Tað er jú nakað heilt annað, at varpið spælir The McCalmans. Tað er jú eisini meiri borgarligur tónleikur, ja, hann líkist tí føroyska.

Tónleikurin

Tað er frálíkt, sum varpið dugir: væl at metta okkum við tónleiki. Mær vitandi eigur varpið so gott sum hverja av teimum nýggju plátunum, ið koma út. Tað er gleðiligt, at varpið eigur hópín av plátum. Men tað gleðiligasta av øllum er, at teir, ið spæla tónleikin, hava tey frálíku evnir at leggja akkurat tær plátur-nar á, sum vit, ja, fyrri ikki á siga, næstan missa ondina av at hoyra. Tað ið gleðir meg mest er, at varpið spælir so lítið av nýggjum tónleiki sum gjørligt. Tað er jú bert settur hálvur tími um vikuna av til henda tónleik. Og so væl er stýrt, at tað sum oftast eydnast at fáa nokur eldri lög inn ímillum. (Eg havi latið mær fortalt, at varpið fær tónleikasendingar, ið eru gjørdar av enskum disk-jockeyum, sum verða umsettar í varpinum og síðani varpaðar út. Eg dugi bara ikki at skilja, hvørja mentan slík fólk hava, ið hugsa soleiðis).

Eg hoyrdi enná onkran vera so nasadjarvan at siga, at tað ljóðar eins og teir seta eina plátu á og sita við hylkinum í hondini og lesa. Spæla 1. síðu á plátuni og lesa so lógini á 2. síðu.

At fólk hugsa soleiðis er bert spell. Tað má álstaðli líka so hart sum í tí fyrri forinum.

Lýsingar o. til.

Fólk halda tað av og á vera trupult at fáa lýsingar í varpið. T.d., um diskotek verður í Vestmanna eft kveld, og at bussar skulu koyra av Vaglinum í Havn. Tilíkar lýsingar verða ikki tiknar upp. Heldur ikki, um onkur fyriteka hevur afturlatið vegna gravferð. Men um tað er móti í Vestmanna í staðin fyri diskotek, so ber til.

Vit eiga at vera nøgd við

útvarp, sum vit hava her á landi. Vit vta jú, at tað er eitt kolossalt stórt arbeiði sum liggur í enari tilíkar fyriteku. Tað sum er sera gleðiligt er, at um ein ikki rættiliga fær eitt bílat av onkrum persóni, sum talan er um í varpinum, so plagrar tað í staðin at vera eitt sera gott bílat av

viðkomandi í onkrum blað. Hetta er jú ein stór hjálp, og er tað bert at vóna, at vit fáa nógv goð bílot úr Íslandi í næsta blaði.

At enda fari eg at takka fyrri tað frálíka útvarp, vit hava í laundinum.

Gissur Patursson

Ítróttur

Føroyskur hondbóltur á einum vegamóti

Eingin onnur ítróttargrein í Føroyum er internationalt komin so langt áleiðis sum hondbólturinn. Mannslandslið okkara kann tá ið tað er best javnmetast við tey meðalsterku útlendsku landsliðini og okkara frægastu leikarar kunnu nýfast í donsku 1. divisiónni. Men — tí her er eitt men — við núverandi umstøðum slepst helst ikki víðari.

Herfyri var eykaðalfundur í hondbóltdeild I.S.F., á skránni var uppskot frá Neistanum at broyta kappingina um Føroyameistarheitið til eina vetrar- istaðin fyrri eina summarkapping. Á hesum fundi kom fram hvussu ymisk sjónarmið felaginu hava kappingini viðvíkjandi. Kyndil ynskti eina innandura vetrarkapping burturav, soleiðis at skilja, at allir dystir um føroyameistarheitið skulu leikast í hollunum í Havn og í Klaksvík. Teir vistu til, at hondbóltur, ið øllum heiminum at kalla, nú er ein innanduraleikur, ja, at tað er ivasamt um úttandura leikur veruliga kann rópast hondbóltur yvirhefur. Skulu vit koma longur áleiðis, mugu vit ásanna henda veruleika og skipa okkum eftir tí. Til atfinningarnar, at hetta var ein figgarligur deyðadómur fyrri bygdafelegini (ongar heimadystir) og eisini ítróttarlíga eitt afturstig av tí at teir yngri leikararnir sjálvandan komu at siggja hondbótleik, svaraðu teir, at nú var so leingi biðað, at nú bar ikki til longur, tey stóru bygdafelegini máttu fara undir at byggja hollir. Neistir, hóast í prinsippinum einigir við Kyndili, vildu í fyrstu atlaga ikki vera so viðgongdir. Teir ynsktu alla føroyameistarakappingina skipaða sum eina vetrarkapping, men sum nú

parvis úttandurað og partvis innandurað. Felaginu úttan holl skuldu fáa teirra heimadystir lagdar fremst: í sept.-okt.-nov. meðan hallarliðini fingur teirra heimadystir í dec.-jan. Fyrirminir vóru, at hondbótleikararnir varð heilt leys av fótibóltskappingini, sum altíð hevur darvað hana, og at leiðarar og leikarar sluppu undan sum nú, at fáast við hondbólt árið runt.

Í hinum borðinum var triðja stóra hondbóltfelag okkara V.I.F., ið ikki ynskti nakra broyting í núverandi skipan. Kappingar- og venjingar umstøðurnar serliga fyrri tey yngri liðini eru so vánaligar vetrarhálvrið, at teir ikki kundu ganga við til eina vetrarkapping burturav.

At enda samdist fundurin — við teprast møguligum meiriluta — um at senda eitt broytingaruppskot frá T.B. út til »uratkvøðing« í felagunum. Hetta uppskotið var, at tey elstu liðini frá unglingum og uppeftir skulu leika vetrarkapping um føroyameistarheitið, meðan tey yngri liðini sum nú, halda fram við at leika um summarið. Hvussu fer at gangast við hesum »semingsuppskotið«, sum neyvan nakað felag kann vera heilt vælent við, fer so at visa seg. Enn er eitt sindur ev tíð at umræða seg, ein nýggj skipan kann í fyrsta lagi koma í gildi til heystar.

Tað er at harmast um, at tann stóðugi vøkstur ið verið hevur innan hondbóltin hesi seinastu árin, bæði hvat ið talið av iðkandi og hvat leikdygd viðvíkir nú er komin í vanda vegna halltrót. Serliga tá ið tað ikki er av tvørrandi áhuga, at kommunar atra seg við at byggja, men tí at figgarvínarnar eru alt annað enn bjartur í letuni.

x.

Um vit nú hugsa:

at kvinnan í dag
fór fyrri mannin í hansara stað
og maðurin aftur í hennar?
tá høvdu tit sæð:

skallutar konur
og jógurtungar kallar
mala um hvørt annað
í ættir allar —

skeggvaksnar bróstakvinnur
og varrasmurdar menn
húsast undir somu lon í senn —

Eisini sá tit gentu og drong,
ið noyddust at fara øvut í song —
og systir, ið fletti upp um sín bróðir
tí »lystirni« vóru av umskifti dóir —

Hamskiftar pápar við stokkum í hond
tá mamman stendur frá sjóvarstrond
heilsandi skráandi, spýtandi ommum,
ið loyniliga kveittu at ábasa »skommum«.

Tó hóast alt hetta, orð fyrri orð
er stuttligur heilaspuni,
so reingist tó ikki við sannleikan tann:
at maður er maður
og kvinna er kvinna
— men tey kunnu verkið í felag útinna

JJ

Um vit líta afturum bak, nú kvinnuárið er farið, vilja vit leggja til merkis at her hjá okkum er lítið og onki broytt, vit eru fránvegis í somu støðu. Hver kann so orsøkin verða til hetta, hava vit tað nógv gott? eru vit kúgaðar? ella eru vit øðlskar at gera nakað sjálfvar?

Fara vit at hyggja at, hvat kvinnan hevur at siga í okkara famfelag, vilja vit siggja, at hon í flestum forum liggur sum hon sjálf hevur reitt. Óivað eru tað tær, sum eru misnøgdar við sín lut, men tær flestu mugu tó verða nøgdar.

Hverjar eru so tær, ið eru misnøgdar, tað visir seg at tað aloftast eru tær, ið eru best fyrri í samfelagnum, og hava flest møguleikar úti í vinnulivinum, sjálvdan hoyrir tú eina mammu, ið gongur heima, klagar um sína lagnu.

Kvinnurnar mugu eisini hava loyvi at seta síni krøv til samfelagið, tær mugu vænta at samfelagið góðtekur tær sum sjálvstøðug »indivíð« og ikki bert eitt darl. Hví skulu allar lógir og viðtekur verða til gagns fyrri mannin.

Nú farast skal í holt við at broyta skattalógina, hevði tað

so ikki verið eitt »kompliment« til kvinnuna, um hon slapp at uppgæva sínar egnu inntøkur, og skuldi ikki meira verið hugsað um einlugar mammur?

Ofta verður tikið til, at kvinnan ger onki fyrri at koma sær fram, møguliga er grundin tann, at hon hugsar ov nógv. Vit fáa ofta stungið út, at vit vilja ikki velja kvinnur, sum eru uppstillaðar, men skal ein fara á val bert fyrri at velja eina av sama kyni, so er alt lítið vert, og tí er kanska alt so vordið, sum tað nú er, tað sær jú út, sum at menn bert hava álit á sínum egna kyni.

Í okkara samfelag tykist tað ikki, at kvinnan fær álitistørv, hóast hon í fleiri forum er fult so væl — fyrri ikki á siga betur skikkað, vit hava ein stovn ella rættari sagt ein skúla, har kvinnur ráða, og gongur hetta ikki væl?

Hetta síðsta árið eru nógv góð hugskot og ynskir sett fram kvinnuni til bata, kvinnan er blivin meira fri, torir betri at lufta sínar tankar, er hetta ikki rætta leiðin til eitt betri samfelag, har kvinnan og maðurin kunnu tosa saman, fyrri í felag at finna loysnina?